

Eierskapskontroll av kommunens eierstyring og eiermelding - kommunedirektørens oppfølging av vedtak

Behandles i utvalg

Kontrollutvalget i Midtre Gauldal kommune

Møtedato

27.11.2023

Saknr

57/23

Saksbehandler Eva J. Bekkavik

Arkivkode FE-037, TI-&58

Arkivsaknr 22/237 - 10

Forslag til vedtak

1. Kontrollutvalget tar kommunedirektørens tilbakemelding til orientering.
2. Kontrollutvalget anser kommunestyrets vedtak pkt. 2 som fulgt opp, utvalget avslutter eierskapskontrollen.

Vedlegg

Tilbakemelding til kontrollutvalget om oppfølging av kommunestyrets vedtak i sak 43-23

Saksopplysninger

På kontrollutvalgets møte 8. juni 2023 (sak 23/23) ble rapport fra eierskapskontroll av kommunens eierstyring og eiermelding behandlet.

Nedenfor kommer et kort utdrag fra rapporten:

Revisjon Midt-Norge SA formulerte følgende problemstillinger for prosjektet:

1. Har kommunen system og rutiner som sikrer folkevalgt styring og kontroll over eierinteressene?
Hovedproblemstillingen er besvart gjennom følgende delproblemstillinger:
 1. Får kommunestyret tilstrekkelig opplæring og informasjon om eierstyring?
 2. Er roller, ansvar og myndighet for eierstyring tilstrekkelig avklart?
 3. Oppfyller kommunens eierskapsmelding lovkrav og hensikt?
 4. I hvilken grad har kommunestyret fastsatt målsettinger for eierskapet i selskapene?
 5. Får kommunestyret tilstrekkelig informasjon om virksomhet og resultat i selskapene?
2. Har kommunens generelle retningslinjer for eierskap, ledelse og kontroll blitt fulgt opp?

Revisors konklusjon

1. Har kommunen system og rutiner som sikrer folkevalgt styring og kontroll over eierinteressene?
Revisjonens hovedkonklusjon er at kommunen i liten grad har system og rutiner som ivaretar hensynet til at kommunestyret skal kunne utøve overordnet styring og kontroll med eierinteressene. Dette er basert på delkonklusjoner for fem tema med hver sine problemstillinger:
 1. Får kommunestyret tilstrekkelig opplæring og informasjon om eierstyring?
Revisjonen har konkludert med at kommunestyret ikke har fått tilstrekkelig generell opplæring og informasjon, og har anbefalt kommunen å ta tak i dette ved begynnelsen av neste valgperiode.
 2. Er roller, ansvar og myndighet for eierstyring tilstrekkelig avklart?
Kommunen har gode og tydelige ordninger for hvem som skal utøve eierstyringen, og når det må innhentes mandat fra kommunestyret. Revisjonen har imidlertid inntrykk av at ordningene er svakt forankret hos dagens kommunestyre, og vi savner faste rutiner for hvordan innkallinger og protokoller fra eierorganene blir formidlet til politiske organ.
 3. Oppfyller kommunens eierskapsmelding lovkrav og hensikt?
Kommunens eierskapsmelding fra 2018 har et innhold som tilfredsstillende lovkravene. Eierskapsmeldingen skal behandles av kommunestyret minst én gang i valgperioden, og så langt er ikke dette lovkravet oppfylt. Dermed har heller ikke hensikten med bestemmelsen, - at kommunestyret skal ha oppdatert oversikt og bevissthet om

eierinteressene, blitt ivarettatt. Revisjonen har anbefalt at eierskapsmeldingen blir behandlet innen utløpet av valgperioden, og at kommunen vurderer syklusen for fremtidige revideringer.

4. I hvilken grad har kommunestyret fastsatt målsettinger for eierskapet i selskapene? Det nåværende kommunestyret har ikke fastsatt motiv og målsettinger for det enkelte eierskap. Vurderingene i eierskapsmeldingen fra 2018 er dermed svakt politisk forankret.
5. Får kommunestyret tilstrekkelig informasjon om virksomhet og resultat i selskapene? Kommunen har ikke faste rapporteringsrutiner, noe som kan føre til fragmentert og mangelfull informasjon om selskapene. Revisjonen har anbefalt kommunen å vurdere om det bør innføres faste rutiner for å bøte på dette.

I eierskapsmeldingen fra 2018 ble det fastsatt nitten generelle prinsipper for kommunens eierstyring, og revisjonen har svart på følgende problemstilling:

2. Har kommunens generelle retningslinjer for eierskap, ledelse og kontroll blitt fulgt opp? Revisjonen har konkludert med at retningslinjene ikke har blitt fulgt opp på en systematisk måte. Konklusjonen er basert på en undersøkelse av syv av de nitten retningslinjene i kommunens gjeldende eierskapsmelding. Revisjonen har anbefalt kommunen å etablere system og rutiner for hvordan retningslinjene for eierstyring skal følges opp i fremtiden

Revisor anbefaler Midtre Gauldal kommune å:

- Gjennomføre tilstrekkelig folkevalgtopplæring om eierstyring i begynnelsen av neste valgperiode.
- Behandle en eierskapsmelding som tilfredsstillende lovkravet til innhold innen utløpet av valgperioden.
- Vurdere syklusen for fremtidig revidering av kommunens eierskapsmelding.
- Vurdere rapporteringsrutiner til kommunestyret om selskapenes virksomhet og resultat.
- Etablere system og rutiner for oppfølgingen av kommunens generelle retningslinjer for eierstyring.

Politisk behandling

Kommunestyret hadde rapporten opp til behandling i sitt møte 15.06..2023 i sak 43/23 og gjorde følgende vedtak:

1. Kommunestyret tar rapport fra generell eierskapskontroll til orientering.
2. Kommunestyret ber kommunedirektøren legge til rette for:
 - At kommunestyret kan vedta en eierskapsmelding i henhold til kommunelovens § 26-1 i inneværende valgperiode.
 - At eierskapsmeldingen, i kommende valgperioder, blir lagt frem for kommunestyret innen ett år etter konstituerende møte.
 - Tilstrekkelig folkevalgtopplæring om eierstyring innen ett år etter konstituerende møte.
 - Gode rapporteringsrutiner til kommunestyret om selskapenes virksomhet og resultat.
 - Etablere system og rutiner for oppfølgingen av kommunens generelle retningslinjer for eierstyring.
3. Kommunestyret ber kommunedirektøren gi kontrollutvalget skriftlig tilbakemelding om hvordan punkt 2 i vedtaket er fulgt opp innen 30.10.2023

Kommunedirektørens oppfølging

Kommunedirektøren har i brev av 20.11.2023 gitt kontrollutvalget en tilbakemelding om oppfølging av kommunestyrets vedtak punkt 2 (vedlegg)

Vurdering

- Kommunestyret vedtok Eierskapsmelding 2023, del 1 på sitt møte 15.06.23 (sak 44/23) og Eiermelding 2023, del 2 på sitt møte 31.08.23 (sak 56/23).

- Kommunedirektøren vil legge frem eierskapsmeldingen for kommunestyret på nytt i løpet av 2024.
- Temamøter for kommunestyret er planlagt gjennom hele 2024, og et av disse temamøtene vil dreie seg om kommunen som eier/eierskapsrollen.
- Kommunedirektøren vil legge fram en egen sak om system og rutiner for kommunens oppfølging av retningslinjene for eierstyring i løpet av høsten 2024.

Konklusjon

Sekretariatet er av den oppfatning at kommunedirektøren har fulgt opp kommunestyrets vedtak punkt 2.

Sekretariatet anbefaler at kontrollutvalget tar kommunedirektørens tilbakemelding til orientering og avslutter eierskapskontrollen.